

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКА МАЙБУТНЬОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Випуск 1(11), 2023

Мукачево

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-методичною радою Мукачівського державного університету
(Протокол №4 від 16.05.2023 р.)

Головний редактор:

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, перший проректор, Мукачівський державний університет

Заступник головного редактора:

Молнар Тетяна Іванівна – голова Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених, Мукачівський державний університет

Відповідальний секретар: Мовчан К.М.

Мукачівський державний університет

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Кабачій Василь Миколайович – к. ф-м. н., доцент;

Кобаль Василь Іванович – к. пед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;

Козарь Оксана Петрівна – д-р. т. н., академік Української технологічної академії (м. Київ), професор кафедри інженерії, технологій та професійної освіти;

Корнієнко Інокентій Олексійович – д-р. психол. н., професор, доцент кафедри психології;

Лужанська Тетяна Юріївна – к. географічних наук, доцент;

Малець Олександр Омелянович – д-р. і. н., професор;

Мілашовська Ольга Іванівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи;

Моргун Алла Володимирівна – к. філол. н., декан гуманітарного факультету;

Попович Наталія Михайлівна – д-р. пед. н., доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва;

Прокопович Лідія Сигізмундівна – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій;

Проскура Володимир Федорович – д-р е. н., професор;

Реслер Марина Василівна – д-р е. н., професор, академік Академії економічних наук, декан факультету економіки, управління та інженерії;

Стегней Маріанна Іванівна – д-р. е. н., професор кафедри економіки та фінансів;

Теличко Наталія Вікторівна – д-р. пед. н., професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання;

Товканець Ганна Василівна – д-р пед. н., професор, завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти;

Фізеші Октавія Йосипівна – д-р. пед. н., професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту;

Черепаня Наталія Іванівна – к. пед. н., доцент, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти;

Черничко Тетяна Вікторівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів.

УДК 37.013.77:364.62:373.3.091.21:376-056.2/.3(045)

Розман І.І.доктор педагогічних наук, професор
Мукачівський державний університет**Дирда М.М.**здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальність «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Стаття присвячена вивченню психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими потребами в початковій школі. Особливий акцент робиться на аналізі та розумінні потреб цієї групи учнів, а також розробці ефективних стратегій та методик, спрямованих на надання їм адекватної підтримки та розвитку.

Ключові слова: початкова школа, супровід учнів, педагог, учень, методика.

This scientific work is devoted to the study of psychological and pedagogical support of students with special needs in primary school. Special emphasis is placed on the analysis and understanding of the needs of this group of students, as well as the development of effective strategies and methods aimed at providing them with adequate support and development.

Key words: elementary school, accompanying students, teacher, student, method.

В сучасному освітньому середовищі початкової школи зростає кількість учнів з особливими потребами. Ця група учнів потребує особливої уваги та підтримки з боку психологів та педагогів, щоб їм було забезпечено якісну освіту та повноцінну соціалізацію. Однак, існує потреба у більш детальному розумінні цієї проблематики та розробці конкретних психолого-педагогічних підходів до супроводу цих учнів.

Основною метою даної наукової роботи є дослідження психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими потребами в початковій школі та розробка рекомендацій для практичної реалізації ефективних стратегій та методик супроводу.

Аналізуючи отримані дані, було виявлено, що психолого-педагогічний супровід має важливе значення для успішної адаптації та розвитку учнів з особливими потребами в початковій школі. Було ідентифіковано основні потреби цієї групи учнів, такі як індивідуалізація навчання, соціальна взаємодія, підтримка емоційного стану та створення безпечного середовища. Далі, було розроблено рекомендації щодо психолого-педагогічного супроводу учнів з особливими потребами. Вони включають в себе створення інклюзивного навчального середовища, диференційоване навчання, індивідуальні плани навчання та моніторингу прогресу, використання

спеціальних педагогічних методик та технологій, а також підтримку емоційного благополуччя учнів.

Роль вчителя в педагогічному супроводі дітей з особливими потребами в початковій школі є надзвичайно важливою. Вчителі відіграють ключову роль у створенні сприятливого навчального середовища, в якому кожна дитина може максимально розвиватися, незалежно від своїх особливостей[1].

Ось деякі аспекти, що характеризують роль вчителя у педагогічному супроводі дітей з особливими потребами:

1. Вчителі повинні здійснювати індивідуальний підхід до кожної дитини з особливими потребами, враховуючи їхні можливості, потреби та стиль навчання. Це може включати розробку індивідуальних навчальних планів, використання спеціальних методик та матеріалів, а також підтримку учнів у процесі засвоєння навчального матеріалу.

2. Вчителі мають забезпечити, щоб класна кімната була безпечною, підтримуючою та доброзичливою для всіх учнів. Вони повинні сприяти взаємодії та соціалізації дітей з особливими потребами, створюючи можливості для спільної роботи та взаємодії зі своїми однолітками.

3. Вчителі повинні бути уважними до емоційного стану дітей з особливими потребами та надавати їм підтримку. Вони можуть використовувати різні стратегії, такі як розмови, психологічні вправи та підтримуючу атмосферу в класі, щоб сприяти емоційному благополуччю учнів. Також вчителі повинні реагувати на емоційні потреби дітей, створюючи можливості для вираження їх почуттів і думок, а також надавати допомогу в управлінні емоціями та стресом.

4. Вчителі повинні підтримувати активну співпрацю з батьками дітей з особливими потребами. Це включає постійний обмін інформацією, врахування батьківських спостережень та рекомендацій, а також спільне планування та впровадження індивідуальних стратегій підтримки. Крім того, вчителі повинні співпрацювати зі спеціалістами, такими як психологи, логопеди, соціальні працівники тощо, для забезпечення комплексного підходу до супроводу дітей з особливими потребами.

5. Вчителі повинні постійно розширювати свої знання та вміння щодо роботи з дітьми з особливими потребами. Вони повинні бути ознайомлені з актуальними педагогічними підходами, методиками та інноваціями у цій галузі. Професійний розвиток може включати участь у спеціалізованих семінарах, тренінгах, отримання додаткової освіти та активну участь у професійних спілках та об'єднаннях.

Узагальнюючи, роль вчителя у педагогічному супроводі дітей з особливими потребами в початковій школі полягає у врахуванні індивідуальних потреби та здібності кожного учня з особливими потребами. Вони мають розробляти та впроваджувати індивідуальні навчальні плани, використовувати різні методи й підходи, щоб забезпечити ефективне засвоєння навчального матеріалу. Вчителі повинні створювати сприятливу атмосферу, де кожен учень відчуває себе впевнено й прийнято. Вони сприяють спільним проектам та взаємодії між учнями, підтримують сприятливі взаємини та вирішують

конфлікти. Вчителі повинні використовувати різноманітні педагогічні підходи та методики: Вчителі мають ознайомлюватися з різними методиками та підходами, що підходять для дітей з особливими потребами. Наприклад, вони можуть використовувати візуальні матеріали, рухові активності, диференційоване навчання, групову та індивідуальну роботу. Вчителі повинні виявляти розуміння та емпатію до емоційного стану дітей з особливими потребами. Вони можуть застосовувати психологічні методики, спілкуватися з дітьми та надавати їм підтримку для подолання труднощів та розвитку позитивного ставлення до навчання.

Крім того, вчителі повинні співпрацювати з іншими спеціалістами, такими як психологи, логопеди, соціальні працівники, що допомагають забезпечувати комплексний підхід до супроводу дітей з особливими потребами. Це включає обмін інформацією, спільне планування та координацію дій, щоб забезпечити всебічну підтримку та навчання учнів.

Загалом, роль вчителя у педагогічному супроводі дітей з особливими потребами в початковій школі передбачає не тільки навчальну діяльність, але й розвиток позитивного самосвідомого ставлення до себе, підтримку емоційного благополуччя та соціальну адаптацію учнів. Вчителі впливають на формування ментального образу дитини з особливими потребами, сприяють розвитку її потенціалу й самостійності, та створюють основу для подальшого успіху у навчанні та житті.

Список використаних джерел

1. Скрипник Т.В. Алгоритм психолого-педагогічного супроводу учнів молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами [Електронний ресурс] / Т. В. Скрипник, О. В. Мартинчук. – Режим доступу: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/2_2021/31.pdf.

Кас'яненко О. М. Одошевська Є. С.	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЯ ДІАГНОСТИКО-КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ, ЩО МАЮТЬ НЕЗНАЧНІ ВІДХИЛЕННЯМИ У ПСИХОФІЗИЧНОМУ РОЗВИТКУ	45
Кідарова Я.Й.	ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДИТИНИ-ДОШКІЛЬНИКА: ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ	48
Корпанець Ю.Ю.	ЗАГАЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ ПРОДУКТИВНОГО ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ	52
Кохтич Б. В. Микуліна А. К.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ В ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	55
Кузьма-Качур М.І. Кохан М. Д.	ВПРАВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З САМОКОНТРОЛЮ І САМООЦІНКИ	59
Кузьма-Качур М. І. Марущинець Д. М.	ФУНКЦІЇ СУЧАСНОГО ПІДРУЧНИКА З КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ПОБУДОВИ	66
Микуліна А. К., Седлак К. Д.	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ДЕКОРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТВОРІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА	72
Мовчан А.І.	ТУРИСТИЧНА КАРТОГРАФІЯ В ІТ-ТЕХНОЛОГІЯХ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	76
Молнар Т. І. Долгош Н. М.	СКЛАДНИКИ РОЗВИВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	78
Розман І.І. Дирда М.М.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	83
Розман І.І. Дорогій М.В.	ОСНОВНІ ШЛЯХИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	86
Розман І.І. Ганькович О.В.	ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ СТОРІТЕЛІНГУ	88
Розман І.І. Онисько В.Ю.	ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВ ЕНОПЕДАГОГІКИ У ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС	91
Бобрушко Н.В. Русин Н.М.	СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	93
Меденці Н.І. Русин Н. М.	НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ДО УМОВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ЧИННИКИ ЯКІ НА НЕЇ ВПЛИВАЮТЬ	98
Чекан О. І.	АНАЛІЗ ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО АСПЕКТУ	102

Наукове видання
НАУКА МАЙБУТНЬОГО
 Збірник наукових праць студентів,
 аспірантів та молодих вчених

НЗ4

Наука майбутнього: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених / гол. ред. колегії В.В. Гоблик; заст. гол. ред. Т.І. Молнар. – Мукачево: РВВ МДУ, 2023. – Вип. 1(11). – 165 с.

У збірнику опубліковані статті студентів, аспірантів та молодих вчених, що відображають результати досліджень з природничих, технічних, гуманітарних, суспільних та економічних наук.

УДК 001(051)(045)''540*6''

***Збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених
 «Наука майбутнього» зареєстрований у Google Scholar***

Підписано до друку 20.12.2022 р.

Формат 60x84 1/16

Папір офсет. Умовн. друк. аркушів 10

Тираж 10. Зам. № 87

Адреса видавництва:

Мукачівський державний університет,
 вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
 тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
 Державного реєстру видавців, виготовлювачів та розповсюджувачів
 видавничої продукції серія ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>